

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körut 2.

Főkiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Berta dohánytőzsdéjében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésében. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson: Rosenberg A. cégnél.

Politikai lap.

Lapvezér:

LATINOVITS PÁL.

Felelős szerkesztő:

PETO LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K. Tanítóknak, aljegyzőknek, irnokoknak, földműveseknek és szerényebb javadalmazásu hivatalnokoknak évi 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden pénteken.

Az előfizetési összeg mielőbbi beküldését kérjük azoktól, akiknek előfizetése lejárt.

Pénzek és levelek csakis budapesti címünkre (Teréz-körut 2.) küldendők.

Pángermán aggodalmak.

A jó öreg Gartenlaube nekiment a »madjaren«-kulturának. Annak a kulturának, mely a bácskai sváb iskolás gyerekből magyar érzelmű polgárt farag. Mely elrabolja az apától a fiút, amikor szembehelyezi utóbbi az előbbivel. Mely tagjává teszi a renegát svábot egy hétmillió ember (!) vállain nyugvó egységnek s kiragadta őt egy nyolcvan milliós nemzet kebeléből. Mely a nagy német egység fapapucos előőrseiből megalkuvó magyarokat alakít, kik, hogy előbbre juthassanak Magyarországon, megtanulnak magyarul s elfelejtik őseik nyelvét. Azt a kulturát gunyolja, vagy jobban mondva otrombán támadja az idegenben élő németekről szóló harmadik sorozatos cikkében a jó öreg Gartenlaube, mely »Parabut«-ból »Paripás«-t, »Szilvás«-ból »Szilberek«-et formál s eltünteti különösen a Bánátban a régi jó német neveket. Mely elfeledteti a germán világ ősi szokásait, előbb-utóbb nyelvét velünk, a magyarhoz szító, talán még nemzetiségi öntudatra sem ébredt svábokkal. S ott találjuk példakép a derék, nyakas szászokat, kik a mi két milliónkkal szemben negyedmilliónyi létszámban megőrizték a német jelleget, szellemet az őket környező más nemzetiségek közepette. A cikk még mentetet is bennünket. Mi nem tehetünk róla, hanem a türelmetlen magyar kormány (!), melynek intoleranciáját nyögi a munkaképes, szorgalmas s rövid 125 esztendő alatt meggazdagodott svábság. Akik beutazták ezeket a megyéket, melyeket — nem szabad elfelejteni! — német vezérek hódítottak vissza a töröktől s raktak le hódolatlanul a császár lábai elé, — így van szóról-szóra! — azok láthatják, mennyi viruló életerő, az izzadtsággal termékenyebb tett mezőkön mennyi fölhalmozódott né-

met energia várja itt az egyesülést a nagy germán közösséggel. És úgy végzi a szót: »es dämmert!« Audiatur et altera pars!

Én is elmagyarosodott sváb vagyok. Tehát én is elvesztem apám számam. Vagy kezdtük korábban: már az öregapám is elveszett. Már ő is Kossuth-kutya volt. Már ő is eltette a magyarság supremációját e hazában és — hogy is mondják otthon a rossz nyelvek? — lecsavarta Szenttamásnál a kakast, mikor az üldözöttek kellett volna lőnie. Ergo én egyike vagyok azon szerencsétleneknek, kik nemcsak hazát, de nemzetiségét is cserélnék.

Ma az ilyesmit könnyű kimagyarázni. Hiszen az ubi bene, ibi patriát ordítja a Cunard hajók tölteleke, a milliónyi kivándorló, kinek mostoha hazája csupán az én édes hazám. Dehát sok argumentumot lehet itt felhozni. A Gartenlaube cikkirója bizonyára azt hozza fel legfényesebb igazolójául, hogy mi — 125.000 német — részint a könnyebb megélhetés és számos anyagi előny, adómentesség hat évre stb. csábjának engedünk s no meg főleg azért jöttünk be, mert azt reméltük hogy a II. József féle németesítő politika következményeként itt Magyarországon megtarthatjuk német jellegünket. S itt jön a le-sújtó kritika a magyar kormányok barbár bánásmódjára: nincs egyetlen német iskolánk, kölykeink (e szóval!) magyarul tanulják a vallást s a legszebb uton volnának beleolvadni a magyar egységbe, — ha!, ha nem hajnalodnék, ha nem ébredne almählich az ősök germán szelleme s ha nem volnának még meg a régi rémet szokások, erkölcsök, a tisztaság szemben a keletről ideszakadt magyarok szokásaival, erkölcsével.

Tehát hajnalodik. Veszedelemesen hajnalodik. Lehet. Van ennek a németesítő utópiának néhány fanatikusa, többnyire olyan, aki ebből él. De komolyan is concedálok, a mi svábjainkban is van némi megvetés a magyar lustaság és maradiság szelleme iránt, sőt hallottam az én falumban, melyet száz esztendőös középiskola magyarsít, olys kiszólást, hogy a magyar csak

kocsisnak jó, még pedig uraságinak, mert jól áll rajta a parádés dolmány; de ez még akkor volt, amikor Bulkeszin megverték a bajszos embereket. Régi igazság ez: a művelt nép beleolvad a durvább környezetbe, a nemzetek és az államélet öntudatlan életfunkciója mellett. Hol vannak a gótok? Hol a rómaiak? Kulturájukat odakölcsonózták a környezetnek az eltűntek.

Hanem most már ideje cáfolni. Először is, kijelentem, hogy minket a herköpáter sem kényszerített arra, hogy beleolvadjunk a magyar állameszme egységébe. Mert mivelünk nem bántak sem rosszabbul, sem jobban a kormányok, min a magyarral, vagy más renitensebb ittlakókkal. Hideg üzlet volt az egész. Maga a Gartenlaube cikkirója mondja, hogy sok német jó móddal jött be. Mutatja az, hogy bár az utiköltséget Passautól megfizették, itt a gazdasági felszerelést, háziállatokat megfizették velünk, csak adómentességet és egynéhány kisebb engedményt adtak. Mi pedig berendezkedtünk és rövid idő alatt jól éreztük magunkat, ezt a tördet igazi hazánkká tettük, mert munkával szentesítettük a mi hazánkká. Itt aztán nem érhet az ubi bene, ubi patria vád. Vagy ha ér, akkor csak annyiban amennyiben a verecke szorosan bejött magyarokat, vagy a szarmát sikságról nyugatnak tödült germánokat s a népvándorlás sok-sok népét érheti. Különben pedig az elmagyarosodás erőszakos menetét mi sem hazudtolja meg jobban, minthogy nem tudom hány sváb ment önként a maga költségén föl magyar gimnáziumot kérni a magyar kormánytól. Olyan gimnáziumot, melynek diákjai a zengő magyar nyelvet viszik édes anyjuk elé, ki talán még a fonókában a rokkát pörgeti. Hogy pedig ez az elmagyarosodás mennyire nem vétke ennek a józan, hazafias két milliónak, azt mutatja a viruló gazdaság, melyre a mélyen tisztelt Gartenlaube is hivatkozik; már pedig Isten ilyen jóléttel nem veri meg a bűnös nemzeteket.

De sokat lehetne erről még csevegni!

M. K.

Ő szent volt . . .

Az ágyam felett Rafael-álmódta
Gyönyörű Madonna képe néz le rám.
Az arca oly szelíd, komoly, fenséges
S Jézus ott csüng édes mosolygól karján.

Egy könyv van előttem. Olvasom. Benne
Mindent elvető, profán, merész tanok.
Megértve őket széjjelfoszlik a menny,
S fantomává válnak isten s angyalok.

S harc kél lelkemben, szörnyű viaskodás.
»Hiszek!« — mondom. »Dőre vagy!« — felel egy hang.

S várok — mint erdőben eltévedt utas
Várja, hogy csendüljön a templomharang.

. . . Rihull kezemből a könyv. Felnézek rá:
A lelkem szomjaz: vajh jó-e felbet?
S felel Rafael szép glóriás képe:
Ő szent volt, áldott és sokat szenvedett!

M. RADICH JOLÁN.

Az apróhirdetés.

— Kis komédia. —

(Vázlat.)

Irtá: Szabó Miklós.

(Minden jog fentartva.)

Személyek: Berkenye Fridolin, nyomdász-lapszerkesztő. Olimpia, felesége. Ubul, gyermekük (9 éves.) Özv. Rébusz Lipótné. Rébusz Levente, kereskedősegéd.

Szín: A »Dunavölgyi Hírmondó« szerkesztősége. Háromszögben épült szoba. Háttérben omladozó cserépkályha: »Papirkosár« felirással. A falon újságból kivágott képek. Jobbra ajtó. Jobb fenéken nyomdai felszerelés. Balra ajtó és ablak. Bal fenéken kis gyermekasztal, alacsony ülökével. Rajta újságpéldányok és egy óriás olló. Középen, előtérben rozoga íróasztal. Mögötte kényelmes karosszék és egy rongyos nádszék. Az íróasztalon rendetlenül odadobált papírdarabok, újságok, könyvek, írószerek és borosüvegek.

Berkenye: (A karosszékben ül s a két karján pamuttekercset tart.)

Olimpia (a nádszéken ülve, komoly arccal gombolyítja a pamukot egy darab újságpapírra): Hogy állunk a lappal öregem?

Ubul: (Bejön a jobb ajtón, szülei felé grimace-ot csinál és leül a kis asztalkához. Kezébe veszi az ollót, majd egy hatalmas ujságot

és öreges komolysággal olvasni kezd. Időnként papirkockákat vág ki az újságból.)

Berkenye (Olimpiához): Négy oldalas lapot adunk ezen a héten. Három oldalnyi hirdetésünk már van. A negyedik oldalra azonban nem jut. Tehát muszáj egy oldal szöveget is hoznunk. (Hátrafordul): Hát te mit csinálsz Ubul?

Ubul: Nyirok . . . A cserepéldányok használható hiteit ollózzom ki. Már ez is az én nyakamba szakadt. Maholnap megérem, hogy a nevem is felkerül a lapra.

Berkenye (a feleségéhez): Haszontalan kölyök! Olyan tudományos arcot vág, mint egy francia akadémikus.

Olimpia: Hiszen ő a mi közös gyermekünk! (Elragadtatással): Egy Berkenye fiu! (A baloldali ajtón kopogás.)

Berkenye: No!

Levente (belép és félénken megáll az ajtóban): Jó napot!

Berkenye: No?!**Levente:** Én Rébusz Levente vagyok.

Berkenye: Szépen rébusz maga . . . Már meg is fejtetem. Ön tárcát hozott.

Levente: Uram, ön lekicsinyel engem.

Berkenye: Bocsánat, de én igazán tárcáírónak néztem. Olyan kifejezéstelen tekintete van.

Levente: Ne folytassa! Nem ez bánt engem . . . Ön az imént kis »r«-rel ejtette ki a nevemet.

Gróf Tisza István a vármegyei tisztikarhoz. Gróf Tisza Istvánt vármegyénk tisztikara tudvalevően üdvözölte abból az alkalomból, hogy képviselőházi beszédében elismeréssel nyilatkozott működéséről.

Gróf Tisza István az üdvözlésre a következő választ küldte *Michailovits* Kornél alispánnak:

Budapest, 1911. apr. 5.

Kedves barátom!

Fogadd és tolmácsold, kérlek Bács-vármegye tisztviselői kara előtt szíves megemlékezésükért hálás köszönetemet.

Szívből üdvözlöl igaz hived

Tisza István.

Vármegyei közigazgatási bizottsági ülés.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1911. április 6.

Bács-Bodrogvármegye közigazgatási bizottsága ma tartotta ifj. *Vojnits* István főispán elnöklésével rendes havi ülését, melyen jelen voltak: báró *Vojnits* István, *Latinovits* Pál, dr. *Lebach* László, *Michailovits* Kornél alispán, dr. *Molnár* Károly, dr. *Vojnovits* Vladán, *Fodor* Mihály kir. pénzügyigazgató, *Frank* Mihály helyettes árvaszéki elnök, dr. *Sági* Samu h. törv. dr. *Deák* Béla főügyész, *Faragó* János kir. tanfelügyelő, *Sztankovits* György műszaki tanácsos, *Popovits* Aurél főügyész helyettes és *Walient* Nándor aljegyző.

Fodor Mihály kir. pénzügyigazgató, kir. tanácsos jelenti:

A kir. adóhivatalok által beérkezett eredmény kimutatás szerint a vármegye területén a közadók állása a következő:

Egyenes adóban befolyt: Az 1911. évi március hóban befizettetett 134611 korona 86 fil. Az 1910. évi március hóban befizettetett 86241 korona 40 fil. Az elmúlt hóban több 48370 kor. 46 fil. Az 1911. évi január hó 1-től március hó végeig befizettetett 1999657 kor. 42 fil. A múlt év hasonló időszakában 1206057 kor. 28 fil. Ez évben kevesebb 793570 kor. 14 fil.

Hadmentességi díjban: 1911. évi március hóban befizettetett 3494 kor. 82 fil. Az 1910. évi március hóban befizettetett 2167 kor. 08 fil. Az elmúlt hóban több 1327 kor. 74 fil. Az 1911. évi január hó 1-től március hó végeig befizettetett 18457 kor. 40 fil. A múlt év hasonló időszakában 13546 kor. 11 fil. Ez évben több 4893 kor. 29 fillér.

Berkenye (fitymálva): A tárcairók nevét én mindig kis »re«-rel ejtem.

Levente (csodálkozva): Még akkor is, ha az illetőt például Gulyás Oldal Feliciánnak hívják?

Berkenye: Akkor is. Ez nálam a megvétel betűje . . .

Levente: (Kérdezni akar valamit.)

Berkenye: Pszt! ne kérdezze, hogy miért, mert ezt én magam sem tudom . . . (Szűnet) Egyébként ha azt akarja, hogy jobban megbecsüljem, hozzon hirdetéseket.

Olimpia (leveszi a pamutot a férje karjáról): Igen, hozzon hirdetéseket.

Levente (bátortalan mosolylyal): Hiszen azt hoztam.

Olimpia: Igazán? (Lelőki Ubult a kis ülőkéről.) Tessék helyet foglalni.

Ubul: (Jobb ajtón ordítva el.)

Berkenye (hirtelen elkapja Levente kezét és barátságosan megrázza): Fialat ember, ön gyalulálhat magának! Amióta lapszerkesztő vagyok, tárcairóval még nem szorítottam kezét. Ön az első! . . . S ön sem tárcairó.

Levente: Ez igazán érdekes.

Olimpia: Ugy-e? (Megcírogatja Berkenye arcát.) Ilyen szellemesen csak az uram tud beszélni. Direkt Wilde Oszkáról veszi a mondásait.

Levente (bambán): Hogyan? — akadt ember, aki szellemes mondásokkal kereskedik? Eredeti ötlet . . . (Tünődve) Wilde Oszkár . . .

Bélyeg- és jogilletékben: Az 1911. évi március hóban befizettetett 363846 kor. 04 fil. Az 1910. évi március hóban befizettetett 122867 kor. 84 fill. Az elmúlt hóban több 240978 kor. 20 fil. Az 1911. évi január hó 1-től március hó végeig befizettetett 96646 kor. 23 fil. A múlt év hasonló időszakában 481561 kor. 39 fil. Ez évben több 484934 kor. 94 fil.

Fogyasztási és italdóiban: Az 1911. évi március hóban befizettetett 122355 kor. 02 fil. Az 1910. évi március hóban befizettetett 98861 kor. 96 fil. Az elmúlt hóban több 23493 kor. 06 fil. Az 1911. évi január hó 1-től március hó végeig befizettetett 348568 kor. 40 fil. A múlt év hasonló időszakában 300586 kor. 84 fil. Ez évben több 47681 kor. 56 fil.

Tanítói nyugdíjban: Az 1911. évi március hóban befizettetett 20112 kor. 87 fil. Az 1910. évi március hóban 10616 kor. 18 fil. Az elmúlt hóban több 8496 kor. 69 fil. Az 1911. évi január hó 1-től március hó végeig befizettetett 57666 kor. 94 fil. A múlt év hasonló időszakában 40153 kor. 02 fil. Ez évben több 17513 kor. 92 fillér.

Országos betegápolási pótadóban: Az 1911. évi március hóban befizettetett 3731 kor. 32 fil. Az 1910. évi március hóban befizettetett 2761 kor. 89 fil. Az elmúlt hóban több 969 kor. 93 fil. Az 1911. évi január hó 1-től március hó végeig befizettetett 84634 kor. 81 fil. A múlt év hasonló időszakában 48829 kor. 45 fil. Ez évben több 35805 kor. 36 fil.

Az elmúlt hóban engedélyeztetett fizetési halasztás 12 és időleges házádomentesség 122 esetben.

Dr. Sági Samu h. vm. főorvos jelenti.

Az általános egészségügyi viszonyok elég kedvezőek voltak. A felmerült kórnekem egy extintivitásra, mint intintivitásra nézve csekély arányban jelentkeztek. Leginkább észleltettek a légzőszervek különböző bántalmait, azonkívül egyes heveny fertőző kórok, melyek közül különösen a kanyaró tűnt fel a rendesenl valamivel nagyobb számban. Azon kívül egyes helyeken az influenza szórványos esetei.

A heveny fertőző kórok közül fellépett:

1. A roncsoló toroklob 20 községben. Megbetegedett 112, ebből gyógyult 93, meghalt 18, ápolás alatt maradt 1.

2. A kanyaró 11 községben, megbetegedett 126, gyógyult 65, meghalt 4, ápolás alatt maradt 56.

3. A vörheny 6 községben megbetegedett 48, gyógyult 25, meghalt 7, ápolás alatt maradt 16.

4. A hagymáz 6 községben 27 esetben, gyógyult 18, meghalt 3, gyógykezelés alatt maradt 9.

Előfordult még a fültömírigy 3 helyen 8 és a gyermekági láz 1 helyen 1 esetben.

Sztankovits György műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal vezetője jelenti:

Az általam képviselt közigazgatási ágra vonatkozó 1911 évi március hóról szóló jelentésemet van szerencsém a következőkben előterjeszteni:

A törvényhatósági közutak és az azokon levő műtárgyak állapota kielégítő.

Az 1910 évi fentartási kavics szállítása folyamatban van s kevés kivétellel befejeztetett, több utvonalon bizottságilag felülvizsgáltatott és átvétetett.

Az állami beruházásokról szóló 1904. évi XIV. tc. alapján Bács Bodrog vármegye területén végrehajtandó törvényhatósági közuti építkezések közül:

a) a bács zsablya-titeli tvh. közut 890—94.84 és 96.54—106.552 km. szakaszain Sajkásszentiván és Titel között az utépítés 6 km. hosszban a hengerlés kivételével befejeztetett, a hátralévő szakaszon pedig a még részben hiányzó kavicsanyag miatt szünetel. Ezen kavicsanyag a dunagárdonyi dunai rakodón ugyan ki van szállítva, azonban az állandó magas dunai vízállás miatt onnan az utra ez ideig még nem volt kifuvarozható.

b) az ujvidék-szegedi tvh. közut 94.650—104.933 km. szakaszán Zenta és Magyarakanizsa között a hengerlési munka kivételével, amely még 3 km. hosszban eszközleendő, befejeztetett.

c) a jánoshalmi vasúti állomáshoz vezető tvh. közuton a múlt évben hátramaradt kifuvarozás folyamatban van, úgy hogy ezen utépítés most már rövid idő alatt lesz befejezhető.

d) a bács-zsablya-titeli tvh. közut 15.7—27. km. szakaszon Paripás, Pincéd és Urszentiván között a kő és kavicsanyag kifuvarozása folyamatban van, az alapkővezés és kavicsolás 3 km. hosszban elkészült.

e) ugyanezen közut 43.969—60.009, 63.000—68.000 és 70.000—76.107 km. szakaszain Ökér—Temerin—Boldogasszonyfalva és Zsablya között a földmunka megkezdődött és jelenleg folyamatban van.

f) A zsablya-zsabyai révhez vezető tvh. közuton a földmunka kevés kivétellel befejeztetett, a kőanyagok a helyszínre való kifuvarozása pedig folyamatban van.

g) A hódáság-dernye-bács bacsujlaki tvh. közuton a földmunkának mintegy 70%-a elkészült és jelenleg kellő erővel folyamatban van. Az alapkő szállítása a bács-bacsujlaki szakaszon 1.5 km. hosszban befejeztetett és folytatólag jelenleg folyamatban van. Ezen utépítésnél felszámolás tárgyát képező azon körülmény, hogy állalkozó megbizottja a munkásokat az általuk teljesített munkáknak hibás megállapítása folytán megkárosította volna, az építés ellenőrzésével megbizott kir. mérnök jelentése szerint beigazolható nem volt, mert a teljesített munkamennyiségek utólagos megállapítására a rendelkezésre álló adatok hiányosak és elegendőek voltak.

A földmunkások azonban főleg azon parasszal élnek, hogy a kedvezőtlen esős időjárás miatt csak kevés munkát végezhetnek és hogy kerestük az elvállalt alacsony egységárok mellett oly kevés, hogy megélhetésük biztosítva nincsen.

A földmunkavégrehajtásnál előfordultak oly közlekedési akadályok, melyek részben a földmunka egyes szakaszokon történt abbahagyása, részben pedig egyes veszélyesebb helyeknek meg nem világítása miatt főleg az éjjeli közlekedést megnehezítették és veszélyeztették. Ezen hiányok ez idő szerint már elenyésztek, úgy hogy az akadálytalan forgalom jelenleg biztosítva van.

A jóváhagyott program szerinti előirányzott utépítések közül legutóbb megtartott az építést megelőző helyszíni bejárás a kulbácskeresztúri tvh. közut 1316—11.465 km. szakasz és az apatin-sztapári tvh. közut 10.334—16—740 km. szakaszán Bácskasszentiván—Sztapár között, úgy hogy ezen utszakasok építése még ez évben lesznek eszközölhetőek.

néké. (Hirtelen galléron ragadja Rébuszt.) De uram, — hol a hirdetés?

Levente (ijedten kutat zsebeiben): Nem tudom . . . Itt kell lennie . . .

Berkenye (ordít): Ember, hol a hirdetés?

Levente (belső zsebéből papirlapot vesz elő): Megvan, itt van! . . .

Berkenye (mohón elkapja és hangosan megoldassa a szavakat): Egy, kettő . . . hét . . . tizenhárom . . . huszonkettő . . . huszonöt . . . (Leventéhez, hadarva): Huszonkét szó 4 fillérjével és három vastagbetűs szó 8 fillérjével számítva s háromszor lekötölve, összesen 3 korona 36 fillér.

Levente (félénken): De kérem, én csak egyszer akarom közzétenni ezt a hirdetést . . .

Berkenye: Háromszor lesz közzétéve. Punktum! (Ujra galléron ragadja Rébuszt, fenyegetőleg): Fizet 3 korona 36 fillért, vagy nem fizet?!

Levente (Fanyar arccal pénzt olvas Berkenye kezébe.)

Berkenye (a pénzt olvasatlanul elteszi; aztán kosszu kortyot huz az egyik üvegből, Leventéhez): Na most elmehet. Legyen máskor is szerencsém!

Levente: De uram, én . . .

Berkenye: Mehet, ha mondom! (A baloldali kijáratig tolja Rébuszt és kilöki): Alászolgája! (Az ajtót bezárja; szétnyitja a papirlapot és olvasni kezd):

(Folytatás a jövő számban.)

Wilde Oszkár! Külföldi cég lehet . . . Nem hallottam még róla.

Olimpia (főlényesen): Ön még nem hallott Wilde Oszkáról? No hallja!

Levente: Igazán nem hallottam . . . Ki az a bácsi?

Olimpia (Berkenyéhez zavartan): Apuskám világosítsd fel ezt a szegény embert Wilde Oszkár felől. (Előkelő tartással jobbra el)

Berkenye (nagyot huz az egyik borosüvegből; Leventéhez): Nagyon érdekli magát, hogy ki volt Wilde Oszkár?

Levente: Nem.

Berkenye: Nohát! (Ujra iszik.) Akkor mit molesztálja itt az embert . . . Wilde Oszkár: Wilde Oszkár volt. Punktum!

Ubul (jobbról tapsolva berohan): Apuskám, apuskám!

Berkenye: No?!

Ubul (kárörvendő ugrándozással): A mama csókolódzik a szobaurral . . .

Berkenye (pofon üti): Haszontalan kölyök! Neked mindent meg kell látnod . . .

Ubul (Ordítva el.)

Berkenye (Leventéhez): Lássá, ilyenek a mai gyerekek!

Levente: S az a körülmény teljesen hidegen hagyja önt, hogy a felesége és a szobaur . . .

Berkenye (a kezével legyint): Mi közöm hozzá! Nem a mi szobaurunk . . . A Kankali-

Végül van szerencsém tisztelettel bejelenteni, hogy kereskedelmiügyi m. kir. Minister urnak 1910. évi április hó 17-én kelt 18959/1910. számú rendeletével az óbecsei, palánkai és szablyai járásokban engedélyezett törvényhatósági távbeszélő központok közül Bácsujlak és Dunabökény mult év november 11-én, Dunacséb november 19-én, Boldogasszonyfalva november 26-án, Sajkásgyörgye december 1-én, Csurog december 6-án, Bácsóváros december 7-én, Borocz december 12-én, Bácsszenttamás, Péterréve, és Bácsföldvár december 15-én, Szépliget december 18-án, Turja decemcer 19-én, Szilbács 1911. évi január 8-án, Bulkeszi január 19-én és Parrag február hó 1-én a közforgalomnak átadták.

Popovits Aurél kir. főügyész helyettes jelenti:

A felügyelet alatt álló zombori kir. törvényszéki fogházban a rend és tisztaság példás; a felügyelet és biztonság kifogástalan, szökési eset 1 fordult elő.

Az egészségi állapot jó, ragályos betegség nem fordult elő; az elmúlt hóban a fogházban egy letartóztatott sem állott gyógykezelés alatt. Az ételmezés, mely úgy a kir. fogházfelügyelői, mint a fogház orvosa által és a szabályok értelmében szigorúan ellenőrzik, kifogástalan, szerződszerű panasz miatta nem fordult elő.

A fegyelem szigorú, fegyelmi büntetés a mult hó folyamán az őrség körében nem, a letartóztatottaknál egy esetben szabattott ki.

A zombori kir. törvényszéki fogházban a mult hó folyamán 66 letartóztatott volt elhelyezve és pedig: Jogérvényesen elítélt fogházra 29, börtönre 31, fegyházra 3. Elítélletlen vizsgálati fogoly 13.

Az 1911. év február utolsó napján a létszám 61 főből állott, míg a mult hó végén 66 volt, s így a havi zárnapp szaporodást mutat.

Az egészséges és munkaképes jogérvényesen elítélt letartóztatottak kivétel nélkül részint házi, részint pedig nyomdai munkával foglalkoztatnak, mely munka után a mult hóban az állam részére 21 korona 80 fillér, a rabok részére pedig 52 korona 40 fillér jövedelem folyt be.

A zombori kir. törvényszéki fogházból a mult hó folyamán a váci országos fegyintézetbe vagy a kir. kerületi börtönbe egy letartóztatott sem szállítottott. Feltételes szabadságra senki sem bocsátottott.

A fogház szabályszerűen és teljesen fel van szerelve; a letartóztatottak osztályozása az építési viszonyoknak megfelelően lehetőleg keresztül vitétt s általában a fogház kezelése jó és szabályszerű.

Az apatini, hódási és kulai kir. járásbíró-sági fogházakban úgy a rend és tisztaság, mint a fegyelen és közbiztonság kifogástalan.

Az érsek a vármegyéhez.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának üdvözlésére **Csernoch János** érsek a következő választ küldte:

Bács-Bodrog vármegye Tekintetes Törvényhatóságának Zombor.

A Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságának közgyűléséből küldött szívélyes és lelkes üdvözlés, melylyel kalocsa—bácsi érsekké történt kineveztetésem alkalmából engem megtisztelni szives volt, őszinte örömmel és hálás köszönettel fogadom.

Bács-Bodrog vármegye nemes közönsége tudatában van a támogatás értékének, melyben az egyház a közigazgatást részesítheti. Teljesen átértvén és átérzvéen ennek a nyilatkozatnak fontosságát és súlyát, minden iparkodással azon vagyok, hogy a közigazgatásnak ebben a támogatásban lehető messzemenő része legyen. De viszont én is bizalomteljesen arra kérem a Nemes Közönséget, hogy főpásztori működésemet, papjaim a közjó előmozdítására irányuló törekvéseit elősegíteni sziveskedjék.

Ebből a közös, egyetértő munkából népünk ideigvaló és örök boldogságára fakad áldás. Fogadja a Tekintetes Törvényhatóság kiváló tiszteletem nyilvánítását.

Temesvár, 1911. április 1-én.

Csernoch János,
legkegy. kin. kalocsa—bácsi érsek.

Hibák egy közutépítésénél.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1911. apr. 1-én.

A vármegyei közgyűlésen fölolvastott alispáni jelentés után *Evetovits* János a titel—zsablya—bácsi törvényhatósági ut ügyében interpellációt intézett az alispánhoz.

Ezen ut kiépítése ugyanis most van folyamatban; azonban — mint mondja — az építkezés az uttesten igen lanyhán, immel—ámmal folyik. Ez volna azonban még a kisebbik baj.

Sokkal lényegesebb és komolyabb kihatású azon körülmény, hogy a munka teljesen rendszertelenül folyik, ugyanígy, hogy a kocsi közlekedés már most is bajos, de a nagy munka — idején ha a helyzet nem változik — teljesen megakad. Hozzájárul mindezekhez az is, hogy az uttesten a kocsi ép e rendszertelenség folytán határozottan veszedelmes, éjjel pedig éppenséggel életveszélyes.

Végül felemliti, hogy az alkalmazott munkások keservesen megérdemelt munkabéréből a munkavezető jogtalan levonásokat eszközöl.

Kéri az alispánt, hogy közismert figyelmességével hasson oda, hogy a munka rendszeresen folytattassék, az uttesten éjjel jelző lámpák helyezzessenek el s eleve gondoskodjék, hogy a munkások méltán kiérdemelt bére teljes összegben szolgáltatassék ki részükre.

Michailovits alispán nyomban válaszolt. Mindenek előtt megköszöni, hogy figyelmét ezen állapotokra felhívta, majd felvilágosítja felszólalót, mi az oka, hogy a munkát csak lassan haladhat előre. Hogy pedig a közbiztonságnak is elég tétessék, haladéktalanul intézkedni fog, hogy az uttesten éjjel jelző lámpák helyezzessenek el.

Végül pedig kijelenti, hogy kérni fogja a munkát ellenőrzésével megbízott államépítészeti hivatal főnökét, utasítsa kiküldött közegét, miszerint a legszigorúabban intézkedjék, hogy a munkások rövidsége ne szenvedjenek, jogos érdekeik megóvassanak s rajtuk jogsérelem ne történjék.

Felszólaló az alispán felvilágosító szavait megnyugvással tudomásul vette.

Képkiallítás Zentán.

— Saját tudósítónktól. —

Zenta, 1911. április 9.

Korunk a kultúra térfoglalásának jegyében született és folyik le. Alig egy évtizeddel ezelőtt még legnagyobb vidéki városaink sem gondoltak arra, hogy megnyissák kapuikat a képzőművészetek előtt. A zene, színház, a könyv már rég polgárjogot nyert a legsötétebb vidékeken is. Így megyneknek van irodalmi társulata, a könyv már nem disztárgy; hírlapirodalmi is erősen kifejlett, sok helyütt szinte burjánzik. A zenét kiváltkép szereljük, sőt szimfonikus zenekar is alakult megynék némely városában. Színházi viszonyaink is rendezettek, nem egy jubiláns állandó színháza van már Bácskának. Ha ezekről esik szó, nem kell megbujnunk mások háta megett. Csak a képzőművészetekkel nem vagyunk barátságban.

Pedig hogy ezek — a szobrászat, a festészet, a grafika; az iparművészet ezer ága — elvitázhatlanul fontos részei a kulturának, azt manapság a legcsökönyösebb maradiság is belátja. Belátja, de még nem annyira, hogy ledobálna házának falairól a sok olcsó és komisz kópiát s eredeti alkotásokat tenne helyükbe. Jó pár évtizednek kell eltelnie, hogy a képzőművészetek is diadalt üljenek. Térfoglalásuknak eme lassúsága magában a dolog természetében rejlik. A többi művészetek bárki által könnyen megérthetők s élvezhetők. Népszerűsítésök szellemileg, anyagilag minden tekintetben könnyebb. A haladó kor azonban a képzőművészetek alól is kiszedte a kothurnust, könnyülepésű lábbelibe bujtatta s elindította utjára. Így keletkeztek a vándorkiallítások.

Vándorkiallítások itt-ott már azelőtt is felütöttek fejüket. Eredményt azonban nem voltak képesek felmutatni. A közönség érthető bizalmatlansággal fogadta naivságára és becsapására alakult, többnyire vándorpiktörök által rendezett ezen vállalkozásokat. Ha anyagilag nagynéha,

valahogy sikerütek is, a célt, az igazi célt: a képzőművészeteknek a közönséggel való megkedveltetését nemhogy szolgálták volna, ellenkezőleg egyenesen diskreditálták. Mióta a vándorkiallítások ügyét az Országos Képzőművészeti-társulat csoportos vidéki tárlatai képebe, azóta a magánkiallítások is nyertek értékben és megbízhatóságban. S bármily ismeretlen nevek kerüljenek elibénk, nincs okunk és jogunk már előre ítéletet mondani felettük. Szivesen kell fogadni őket, tőlünk telhetőleg támogatni. Ezzel elősegítjük a képzőművészetek decentralizálódását, vele és általa a központ kozmopolitizációjából való ki-
vergődését megmagyarosodását.

Neogrady Antal és társai járják most vidékünk alkotásai alakjában. A művelt közönség teljes részvéte mellett nyílt meg kiállításuk folyó hó 4-én, a város közgyűlési termében. Egy csomó friss, alig befejezett vászon. Inkább mutató mint beszámoló. Apró előhírnökei, egy a pikturára nézve szebb kornak. A vezér daruk: *Neogrady*, *Linek* kenyerük jó részét megették már. Társaik az igében: *Berkes*, *Hollós*, *Veres*, *Koszol*, *Zorkóczy*, *Ring*, *Szepesi-Kuszká*, *Németh Nagy* Ernő mind értékes erő. Külön érdekessége a kiállításnak egy helybeli művész *Solymos* Beatrix csatlakozása. Személyében és alkotásai-ban sokat nyert a tárlat. S ha nem félnék a patriotizmus vádjától férfiasan erőteljes, meglepően ujszerű mégis keretetlen és igaz festésmódoráért külön is kiemelném. Saját hitvallással bíró művész, minen külön figyelemzetetés nélkül is magára vonja minden néző figyelmét.

Számra nézve kicsiny, készültségében figyelemre méltó művészcsapat ez. Csekély hányadában a jelen, oroszánrésztében a jövő csapata. Hozzá tehetjük a sokat ígérő jövő csapata.

(II)

A tanítók szervezkedése.

A bács megyei ált. tanítóegyesület elnöke a napokban a következő köriratot intézte a tanítóköri elnökeihez:

Igen tisztelt Elnök Úr!

A »Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetsége« elnökétől hozzám érkezett felhívásának 1. alatti egy példányát azzal a kérelemmel küldöm meg az ig. tiszt. Elnök urnak, adja ki azt sürgős tanulmányozásra körük arra hivatott s előadásra vállalkozó 1—2 tagjának, a kik referálnak ezen felhívásban foglalt kérdésekben a legközelebbi köri ülésükön. Határozatukat sziveskedjék aztán legkésőbb f. évi május hó 25. az előadók megnevezésével velem közölni, hogy a Szövetség elnökének a megjelölt határidőre körük megállapodásait felküdhessem.

Ezen kérelmemet még a következő bizalmas jellegű kijelentéssel egészítem ki.

A Magyarorsz. Tanítóegyesületek Országos Szövetsége ma már törvényes alapon működő egyesület, mely az Országos Bizottság megszűnésével miniszteri jóváhagyást nyert alapszabály szerint teljesíti feladatát.

Már mult évben, a mikor igentiszt. Elnök urat a szövetség alapszabályának megküldésével a csatlakozásra felhíttam, volt szerencsém jelezni a M. T. O. Szövetségről véleményemet jelezni. Ma kiegészíthetem azt azzal, hogy a Szövetség küzd a kezdet akadályaival s hogy ma sokkal nagyobb, terhebb feladat előtt áll semmint a szervezés napjaiban elképzelt torlaszok után csak sejtette volna is a tanítóóság. Én sejtettem és félttem, hogy az Orsz. Bizottság a cím megcserélésével a tanítóóság egységét bontja meg és nem bírja többet összehozni a körülötte csoportosult vidéki számottevő egyesületeket.

És ez be is állt!

Erősen hiszem azonban, hogy bár a tömörülés lassan halad, de el nem marad, mert az Orsz. Szövetség bírja ezt az erkölcsi alapot, melyre építhetné azt az intellektuális erőt, melylyel okosan, munkásan imponálni tud s fejlesztőleg fog hatni a magyar nemzeti kultúra nagy feladataira.

Elvem mindig az volt, hogy a vármegyei általános tanító egyesületeknek kell egy országosan szervezett organumának lenni a mi tanítói érdekek jogos és körültekintő megvédése mellett összes tehetségét a munkának szenteli, mert csak a lankadatlan cselekvés, a népoktatás előbbrevitelét biztosító szakszerű tevékenységben szerzi meg az elemi iskola feladatainak biztosítékait.

Engedje azért igen tisztelt Elnök ur reménylenem, hogy körük a M. T. O. Szövetségébe lép, erről az Országos Szövetség elnök-ségét értesíti és jelen megbízásnak eleget tenni törekszik.

Bezdán, 1911. április 6-án.

Szives üdvözléssel
Molnár Ferenc, elnök.

Bácsmegyeiek viszontagsága Amerikában.

— Saját tudósítónktól. —

New-York, 1911. ápr. 2.

Ellis-Islandról hivatalosan jelentik:

Palánkáról érkezett a 48 éves Oberding József 37 éves Huba Mária nevű unokanővérével, hogy közös nagybátyukhoz, Kalmusz Jakabhoz utazzanak Trentonba, N. J., aki ott a Vullan Str. 318 szám alatt lakik. Oberding tulajdonképpen Canadába akart utazni, ott lakó nővéréhez, de megváltoztatta tervét. Minthogy teljesen pénz nélkül voltak, a vizsgáló bíróság kizárta őket. Nagybátyuk megfellebbezi ügyüket.

Katymárról együtt érkeztek ide a 30 éves Puckar Pál, a 46 éves Nagy József és a 30 éves Féderer Ádám, hogy barátjukhoz, Kungl Mátyáshoz utazzanak Akronba, O., ki ott a Bowery St. 370. sz. alatt lakik. Az alatt a gyanu alatt, hogy szegődött munkások gyanánt érkeztek ide, a vizsgáló bíróság elé kerültek, hol azonban a vádjuk bizonyítható nem volt. Minthogy kevés a pénzük, a vizsgáló bíróság visszatartotta őket, de ha barátjuk számukra még egy kis költséget küld, kibocsájtják őket.

Óverbászról érkezett a 28 éves Avramov Milca két kis gyermekével, hogy férjéhez, Avramov Obrádhhoz utazzék Akronba, O., a ki ott az Eagle S. 965. szám alatt lakik. Bár már egy hét óta sinlődik Ellis Islandon és táviratot és levelet is küldött, férle mit sem hallat magáról, a mi pedig annál sügősebb volna mert az asszony pénz nélkül érkezett ide és nem bír tovább utazni. Most a Magyar Menház képviselője vette kezébe az ügyet és iparkodik a férjet feltalálni.

H I R E K.

Husvétí ének.

Alleluja! Föltámadott . . .
Aki meghalt már nem halott;
S nem is hal meg többé soha
Az Isten egyszülött fia.

Maga mondá: velünk marad,
Míg föld, ég össze nem szakad.
. . . Századévek tűnik, muliak,
Bírodalmak porba fultak:

S velünk van az Isten fia;
El nem bukott, bukik soha!
Amint nő az idők fája,
Ugy vet ő fényt a világra.

Fénye nem fogy, fénye csak nő
Az igazság feike volt ő.
Éj borulhat a világra,
Ki nem hűgy az ő világa.

Emelt föl éjárt közöttünk,
Szeme megvillant fölöttünk.
S bár nagy bitangot látott,
Vele nem harag szembe szállott.

Isten nem feltámadt,
Léte nem a profétákat?
Csupán a szász ravasz képpel,
Ideje nagy eszmékkel.

Roncsos sorság vezérli,
Lincstűzök egy szemérnyi:
Egy szemérem az ördögtrül
Vagy a kőhétrét görbül.

És a föld nagyra tartja
A feta fajta.
A képet vágnak,
A képet vágnak, a képet vágnak.

Velünk vagy,
Lincstűzök oly nagy,
A képet vágnak, a képet vágnak,
A képet vágnak, a képet vágnak?

És a föld nagyra tartja
A feta fajta.
A képet vágnak, a képet vágnak,
A képet vágnak, a képet vágnak?

ROVÁTS ANTAL.

A képviselőházból.

A belügyi költségvetést szerencsésen letárgyalták úgy általánosságban, mint részleteiben. A vita a két heti szünetet megelőző utolsó ülésen, vagyis szombaton fejeződött be.

Csüörtökön még az általános vitánál tartottak. A kormánypárt részéről **Szivák Imre**, a gyakori igazságügyminiszter-jelölt beszélt magvasan és érdekesen a városi közigatásról. Sok olyan eszmét vetett föl, melyeket a miniszterelnök később magáévá tett. A képviselők **Szivák** fölshóllálásának hírére már jóval az ülés megnyitása előtt jöttek el.

A jobboldali folyosón egy fiatal honatya **Latinovits** Pált faggatta, hogy ki volt az a három fess urhölgy, akiket előző nap a Házban kalauzolt s akikkel a képviselőházi buffetben déjeunézett. A regőcei követ fölvilágosításából kitűnt, hogy a három hölgy ifj. **Vojnits** István főispán neje és két leánya volt, akik elegáns, tetszetős megjelenésökkel méltán irányították magukra a folyosóbeli publikum közfigyelmét.

Latinovits Pál előkelő hölgytársaságától való bucsuzás után fölment a Várba, ahol egyes miniszteriumokban kerületbeli ügyeket intézett el. Sietnie kellett ezekkel, mert másnapra fontos dolog Bácsborsódra szólította. Ekkor volt ugyanis **Margit** leányának születésnapja. Ez az alkalom pedig olyan kedves a leányáért rajongó apának, hogy a világért se késne le a személyes gratulációról.

Később megjelentek a folyosón dr. **Konyovits** Dávid, báró **Podmaniczky** Endre, **Vojnits** Sándor, dr. **Janiga** János, dr. **Zsubory** József. Jóideig elbeszélgettek. S csak akkor mentek a terembe, amikor az elnöki csengettyű parancsszava megszólalt.

Szivák beszéde alatt jött a házba **Zákó** Milán és dr. **Falcione** Árpád is. A titeli követ **Lukács** György és báró **Solymossy** Lajos mellé telepedett; a berényi kerület fiatal képviselője pedig az összeférhetlenségi bizottság elé kerülő gróf **Széchenyi**-féle ügy aktáit tanulmányozta. Ennek a kényes természetű ügynek a referálását ugyanis reá bízták. Fölösleges hangsúlyozni, hogy ennek a megbízatásnak nagy lelkiismeretességgel tesz eleget.

Pénteken az elnök bejelentette Bács-Bodrogvármegyének a képviselőházhöz intézett egyik kérvényét. Majd **Polónyi** Géza állott föl szólásra s 3 órán át beszélt a szabadkőmivességről. Báró **Podmaniczky** Endre, dr. **Falcione** Nándor, **Zsubory** József egyideig hallgatták; de amikor azt látták, hogy a beszédnek soh'se lesz vége, kimentek a folyosóra.

Néhány bácsmegyei tisztviselő báró **Vojnits** István iránt tudakozódott. Az exszellenciás urat azonban nem találhatták meg, mert előző napon édesanyját, aki hosszabb ideig vendége volt, haza, Szabadkára kísérte.

Szombaton fejezték be a belügyi költségvetést. A miniszterelnök volt az utolsó szónok. Nagyszabású, az aktuális kérdések minden részét felölelő beszédet mondott. A közvetlen melegség, melylyel a szónok gondolatait előadta s az ügyesség, melylyel érveit csoportosította, nemcsak a többség soraiban keltettek zajos tetszést, hanem az ellenzékét is feszült figyelemre kényszerítették. Báró **Podmaniczky**, aki **Jakabffy** államtitkár mögött ült, az ő katonai temperamentumával helyeselt s egyszer-másszor az ellenzék közbeszólóival is szembeszállt. Báró **Vojnits** István pedig olyan helyet választott ki magának, ahol az akusztika a legjobban érvényesül, nehogy a beszédnek egy mondata is kárba vesszen. **Ertl** János, **Zsubory** József és a 48 as **Lovász** is élénk érdeklődéssel kísérték **Khuennek** egyre változó, színes gondolatmenetét.

Jegyzetek.

A képviselők bérmozgalma. Érdekes az a bérmozgalom, amely a képviselő urak körében megindult fizetésük emelése ügyében. A nemzet törvényhozói, annyi munkáskéz pénzosztogatói, a nép atyái most a maguk zsebére is néznek s úgy veszik észre, hogy azokat is megapasztotta a nagy drágaság. Bizony egy országgyűlési képviselőnek, akinek annyit kell reprezentálni, akinek annyit mindenfelé kell megfordulnia s akit itt is egy kicsit, ott is egy kicsit megpumpolnak a választói, bizony annak nagyon, de nagyon meg kell fontolnia, hogy mire és mennyit költ. De lám, épen amint a képviselő urak megérik a drágaságot, úgy megérik azt a náluknál szegényebb osztályok is, akik pedig épen ő tőlük várják a segítséget. A mostani költségvetésbe is hány osztálya a társadalomnak vetette reményét anyagi helyzetének jobbrafordulása ügyében, de csalódás éri őket, mert a képviselők nem szavaztak meg nekik semmit. Pedig előbbre való volna a megélhetési minimum biztosítása és csak azután jöjjön a reprezentálási pótlék. — **Pont.** —

Válasz „Pont“-nak

»A bácsföldvári botránycsinálók« című közleményre.

A »Bácsmegye« folyó évi 12. számában »Pont« aláírással a fent idézett cikk jelent meg és minthogy annak tartalma bővebb magyarázatra szorul, tisztelettel kérjük, sziveskedjék válaszuknak ugyanazon a helyen tért engedni.

A tisztelt »Pont« ur cikkében azon évelődik, hogy uri mundérba bujtatott, anarkista szellemű és durva viselkedésű, magukat uri embereknek nevező egyének, egy nemes kulturcélakat magában ölelő egyesület megalakulását megghiúsították. Igen ám! de a nemes célokat szolgáló akaró egyesület vezetői a megalakulásnál hogy miként viselkedtek és hogy mi volt a felháborodásnak voltaképpen az indító oka, azt a t. cikkíró ur ugyalátszik a nemes célra való tekintettel egyszerűen lenyelte. A szinpártoló egyesület tagjai közvéleményre egy korrekciót uriember, ki különben a Casinónak és a Népkörnek is tagja és ennek felvételét az egyesület lelkes vezetői minden indokolás nélkül egyszerűen megtagadták. Amidőn ezen személyeskedő és sértő ténykedést az anarkista szellemű és uri mundérba bujtatott átlurak látták, jogos felháborodásuknak adtak kifejezést és követelték, hogy az egyesület vezetői haladéktalanul köszönjenek le, mert ezek után nem méltók arra, hogy egy nemes kulturcélakat szolgáló egyesület élén álljanak.

Pont urnak azon kérdéséhez, hogy azért az egyesület mégis fennáll és virulni fog, csak az a megjegyzésünk, hogy az ilyen szellemű »nemes kulturcélókért« küzdő egyesületekből nem kérünk. Uri mivoltunknak tartozunk azzal, hogy ezen ügyet objektíve a nyilvánosság elé hozzuk, mert különben — és ebben egészen nyugodt lehet a Pont — cikkét nem méltattuk volna válaszra.

Urnak születni kell! **Vessző.**

A három huszár.

Irta: Del Toró.

I.

Háromféle huszárt ismerek az életből. A régi krónikákból is csak ezeknek a csinjai binjai ismeretesek.

Az első az Isten legszebb, legvitézesebb katonája: a magyar huszár, csillogó karddal, villogó szemekkel, repülő dobmánnyal. A második az Isten legkicsosabb teremtménye: a vármegyei huszár, ezüstös tarsolyal, kifent kuruc bajusszal, kocsagtollas kalpaggal. A harmadik meg az Isten legcifrább »alkotmánya«: a **Leibhuszár**, térdig csattos cipővel, aranypitykés liberálával, égignyuló »Watermónterror«, amelyen egy csupasz pofa inog, mint a tőkendán a tők.

Az első katonakodik, szeretőt tart és ha kell: meghal a hazáért, a második verset farag, legénykedik és ha kell: iszik a hazáért, a harmadik pedig unatkozik, szerelmeskedik és ha kell, viszi-hordja a pitykákát.

Mind a háromról annyiféle mende-monda: jóízű humor és »speciális« vice forog a közkézen az idők kezdete óta, hogy mindazokat papírra vetni, kötetekben megírni, itéletnapig se volna elegendő idő, de kifogyva a tinta is a kalamárisból, ha mundári magá a »fekete tenger« változék is at imatartóvá.

Nekem se kedvem, se szándékom nincs ily szizifuszi munkát végezni, hanem csak egy-egy rövidke »mó at« asarok elmondani mind a háromról, ahogy éppen eszembe jutott.

Tüzes paripa ficánkolt a magyar huszár alatt, úgy fujta a párákat az orrából, mintha az »Aetna« haborgott volna a gyomrában. A levegő szinte áttüzesedett körülötte. Nyugodtan ült a paripa hátán a huszár és várta azt, amit a lova előre érzett: várta a véres csatát.

Cudarul be is ütött az, amit várt.

A bosnyákok olyan sűrű tömegekben rohantak a magyar huszárokkal, hogy a nap is elsötétült az arnyékuktól. Itt már nem lehetett a szamar alkapsát fegyverül használni, hanem elő kellett huzni a cifra tarsolyából az öldöklő karabélyt, a tükörtényes hüvelyből a szemfényvesztő kardot: a csillogó acélt.

Ahol a karabély szórta a puha ólmot az ellenségre, ott nem győzte a kebiere ölelni a hivat Mohamed, az igazhívők nagy prófétája, ahol meg a kard villant meg, ott pedig dus rendeket aratott a csontkezü háial.

Negyszász huszár az angyalát . . . végezhettett egy dus lakomat!

Negyezer bosnyák véres teteme takarta be a harcmezőt és a magasba párolgó piros, meleg vér borította rájuk a szemfödöt.

Eihultak a legjobbjaink csak egy maradt meg a zászlótartó. Baljába fogta a gyilkos karabélyt, jobbában tartotta az öldöklő kardját és a keblébe tuzte — hervadhatatlan virágkent — szeme fényességét, lelke ékességét, becsülete büszkeségét: a megtépelt zászlót.

Aztan megeresztette a kantárt, belevágta sarkantyuját a lovába és akkorat káromkodott magyarosan, hogy a levegő is beléje melegedett és rohant, mint a szélvész az újból támadó ellenségre. Ha ezt a káromkodást a német császár hallotta volna, bizonyosan azt monda volna:

— Das eine *Donnerwetter!*

Jobbra, balra szaz halalt osztott, mielőtt maga a fagyos halállal kezét szoritott volna, de ingyen meg nem adta magát.

Egyszerre egy diszno gölyő az arcának tévedt. Hirtelen oda kapott, hogy a markával fölfogja, de már későn volt. Az ellenséges gölyő nagyon gyorsan röpült és röptében lezakasztotta a huszár fél arcát. Ezzel nem törődött sokat, hanem csak az bantotta nagyon, hogy az arcával együtt egy *csomó bagót* is kitepett a szájából. Szerette volna magát megbosszulni, de érezte, hogy ereje már fogytán van és nem sokára ott lesz a lelke a menyország kapujában, azért tehát, hogy oda biztosan bejuthasson, üvegesedő szemével még egyszer a futó ellenség felé tekintett, megfényegte őket, aztán véres fejjel mondta el hamarjában lelki üdvösségükért a huszár imádságot:

. . . »Anany üstökös csellaga van annak a menybéli finyós portatoknak, hol az rongyból szödött kutya lelkötöket az nurik catrangos kezeji aprítják össze a zördögök számára büdös vacsorának, — az mind tüzes istennyiával keverve fusson köröszűl a »szilvataratokon« és »Lucifer« titit trónusa előtt karikas ostort fonjanak a zapró ördögök a vérös beletökből, hogy a vitéz magyar huszár csilagszemeivel a magas égből az ayanak, fiunak és szt. lelöknek hívös arnyékában, gyönyörűséggel kacsinthasson le a zemberi formabui kiforgatott cudar potatokra, most és mindörökkön örökké, ammen!«

Ezzel lefordult a lováról a zasziloval együtt és sebektől borított testét es dicsően kúhehen lelkét a lengeszarnyu angyalok nagy serege ragadta az égbe, csillogó huszárkardokból összeállított szt. Mihály-lovan . . .

Szent Péter pedig, midőn kopogtak a menyország kapuján, szeliden kérdezte:

— Ki az ily későn?

És csodák csodája! a megholt huszárba visszaszállt néhány pillanatra a lelek, megnyitott ajkai és így szólott:

— En vagyok bátyám.

— Mit kívansz ily későn?

— Egy *csomó verpeléti bagót!*

Szt. Peter elnevette magát, megnyitotta a menyország kapuját, örömben megoierte az új jövevényt és olyan hangosan, hogy a földön is meghallottak, mondá:

— *Ez igazi magyar huszár volt!*

(Folyt. a jövő számban.)

És szól a szultán . . .

— Emlék a rég elmúlt időből. —

Irtá: I. Hantos József.

Jó estét

— — — A kis folyó álmosan fogja körül a vár sötét, komor falait. Tagjai elfaradtak és unottan teríti el magát. A susogó szellő kis vidámságot gerjeszt benne, de fáradt teste mindjobban-jobban elernyed. Majd nemsokára elhallgat a susogó szellő és vigyorogva beront nála a Csönd. Az ég pedig homályos szürke fátyolt borít a folyóra.

Jó éjt

— — — A lompos felhők közül csakhamar kidugja fejét a bájos Hold. Szétnéz. Pistogó szeme megakad az alvó folyón. Lerántja róla homályos szürke fátyolt, atkarolja karcsu derekát és pihegő mellére csókot nyom . . .

Csókolódzásában nem zavarja meg a távolban mindinkább közeledő lodobogás zaja. Nehéz patkójuk megrengeti a Földet és a Föld sir, sir keservesen . . . Majd megállnak a vár előtt és az kiterjesztet nehéz szárnyaival bebocsátja a vitéz harcsokat.

Tekergős folyosókon lépdelve, — amelynek csöndjét a kardcsörtetes zaja ijeszti föl — bejutnak a szultán szobájába, ahol minden valami csodalatos sötét színben ragyog. És a szultán taradtan ül aranyos kereveten. Körülötte csupa fény, pompa. És ha valaki megmozdul, a perzsa szőnyeg ijedten huzza be melleskejet . . .

Es a vitéz szól:

— Fölséges szultánom, uram s parancsolóm. Bejártuk az egész vidéket. És a ronda törökfaló nép, a kutyalejű keresztényen hódolattal emelte meg kalapját nagy neved előtt. Mindennütt gazdagság honol, bairan zsakmányolhatunk.

Es a szultán örömmel fogadta a hírt. Szakállas, bozontos arcán a megeiegedés pirja omloit szét.

Es a szultán szól:

— Örülve örülök a jó hírek. Parancsom tehát ez: Holnap reggel néhányan ismét kitovagoltok és a barom néptől adót szedtek. Azt hiszem ezer lélekre huszezer arany nem lesz sok.

Es kegyetlen kezével intett. Azok pedig mély meghajással és hódolattal távoztak.

A tekergős folyosó csöndjét kardcsörtetés zaja ijeszti föl . . .

A szultán magára maradt. Az egész szobában még a légy zümmögése sem zavarta meg, és csak szívenek dobbanása és csöndes, lassu lélekzetvétele hallatszott.

A holnapra gondolt. Már előre kéjesen szorongatta a görcsös kezében az aranyakat. Kipusztítja ezt a szörnyű fajzatot, mely nem engedti a nagy nyugat felé zsakmányolni. Egy szálj megöli mindegyiket . . .

Oh szultán! sajnállak . . .

Es amint így gondolkozik, a torony harangja rémesen belesikolt a csöndbe. A var minden zugába behatol és iszonyu hangja eljut a szultán tülehez is és szívének hurjant hirtelen remegésre pengeti . . . Es amint lassan lassan elhal a hang, szívének hurja is tel volt hangolva.

Egyszerre csak megnyitja az ajtó. Beiep a lakáj. Megáll. Meghajlja magát és szól:

— — — a tanács üresre var téged.

— Rögton jövők — susogta a szultán. A szolgál meghajtotta magát és megy.

Az pedig magára veszi draga tengerzöld színű kalmját, oldalára köti rubinttal kirakott görbékardját es indul.

Kint faklyás szolgák várják és kísérik az ülés terembe, ahol az egyszerűség uralkodik. A falakon fegyverek loznak. Erös oldalán egy vészthozó okólnagyságu nyilás huzza meg magát, jó estét szultán

— — — Minden arcon csupa hódolat, hízélgés. És minthogy a Hold forró csókot nyomott a kis folyóra: úgy csókolta mindnyájának arcát a Gond és Aggodalom. És leaktak törölni a csók meleg, terhes lehetétét, de az annál hevesebben csokolta. Még a szultánt sem hagyta csóktalanul . . .

Es szól a vitéz:

— — — ime esküt esküszünk Mohamed szakállára, hogy parancsodat az utolsó szög megtartjuk és minden erőnkkel azon leszünk, hogy akaratod teljesüljön. Ambár a kiveteit adót sokalini fogják, de ha nem fizetnek, bőrükön huzzuk le az aranyakat . . .

Es mond a szultán:

— — — a halál halálára esküdtetek meg mindannyian, elvárom tehát, hogy nemes népem betartsa szent fogalmát. Ez undok fajnak ki kell pusztulnia és a pokol . . .

Es a távolban döbben az ágyu . . . Átkozó szavát a kis nyiláson belőtt és robbanva robbano ágyugolyó szakította meg. A kis nyilás derengo lényt arasztott szét a messze falukra, és a magyar táborra. És ekkor imadkozik a magyar vitéz:

— Oh Szüz Anyám, ki népünket kihoztad ős-Scythiából és oltalmaztad annyi veszedelem, baj ellen, csak most légy segítségemre, hogy a kegyetlen szultán szívet szakassza ki a vasgolyó! . . .

— Amen, amen mondotta, zokogta a tábor . . .

Egy . . . kettő . . . harom . . . Es dördül az ágyu . . .

A várból kiterjeszkedő fénykéve egy pillanatra elsötétül és ugyanabban a pillanatban a szultán hörögve rogy a padlóra.

Es a kis nyilás széles és hosszú sugarakat bocsajt ki . . .

A büszke török vitézek elsápadnak. Ajkuk egy szót sem hallat. Lábuk az izgalomtól oda-gyökerezett a padlóhoz. És mikor magukhoz tértek, a kegyetlen, nagy szultán halott volt . . . Arcukon a kétségbeesés és düh torzképet faragott, ami a szultán szétronsolt testének láttára még jobban eltorzult . . .

— Iszonyu . . . rettenetes . . .

Jó éjt

— — — Szultánom csöndes nyugodalmat. —

— — — A lompos felhők eltakarják a Holdat. Egy utolsó torró csókot nyom a szunnya-do-zó tolyócska lihegő mellére, elereszti karcsu derekát és a sötét fátyolt újra rá borítja . . .

— — — Jó éjt szultánom — — —

— — — Csöndes nyugodalmat. — — —

— — — Odaaát a magyar táborba beront az Öröm kedves hangja és apró labnyomat csöndesen követi a Vigaiom. — — —

— Szultán! vitézeid parancsodat várják . . .

Epilogus — ami prologusnak is beválik.

A nevtelen hősök befészkelik magukat az emberek szívébe és onnan kihajtani, kiadni nem lehet. Ez a história még most is él a nép szívében *** községben (ahol a vár most mar csak romjaiban van meg, de megtudjuk mutatni az agyugolyó helyét), de sem a szultán, sem a török, sem a magyar vitézek nevére mar nem emlékszenek . . .

Nyugodjanak csöndes sirjaikban . . .

Uj doktor. Király Károly adai ügyvédje-lőt, *Király* Lajos adai jegyző fia a napokban jogtudori oklevelet szerzett a budapesti egyetemem.

Allásáról lemondott orvos. Dr. *Stricker* Péter vepródi községi orvos — mint levelezőnk írja — allásáról lemondott.

A zsabylai járásbírósg köréből. Az igazságügyminiszter *Klud* György zsabylai járásbírósgági jegyzőt Nagybecskerekre helyezte át.

A bezdáni ármentesítő társulat miniszteri biztosa Lanczkor Antal tb. főjegyzőt, miniszteri biztosi allásában, újabb két evre megerősítetett.

A kolera elleni védekezésre Titel község 3000 koronát szavazott meg.

A Bács-Bodrogmegyei Irodalmi Társaság április 23-án delután 5 órakor, Zomborban a Polgári Kaszino tanacsstermében a határozatképtelenség miatt elmaradt VI. rendes közgyűlést tartja, melynek ez a tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkari jelentés. 3. Penztárosi jelentés. 4. Számvizsgáló-bizottság jelentése. 5. Penztárosnak a felmentvény megadása. 6. Költésgevetés előirányzása. 7. Számvizsgálók választása. 8. Indítványok, melyek az elnökhez 8 nappal előbb nyújtandók be. 9. A jegyzőkönyvi hitelesítők kijelölése.

Az érseki hatóság egy templom építése ellen. Magyarakmizsari jelentük: Az itteni rom. kath. hitközség képvisellete két hetel ezelőtt tartott közgyűlésében kimondotta, hogy a belvárosi plebania templom kibovitesét nem tartja szükségesnek s az ezen templom tmlajdonat kepezo alapokból a város külső részén egy új templomot épített. Ezen határozat elbiraisi céljából felterjesztett a kalocsai érseki hatósághoz, melynek döntése tegnapielott érkezett le a prepost plebanoshoz. Az érseki hatóság a jelzett határozat megsemmisítésével eirendete a plebania templom kibovitesét a mar jovahagyott tervek alapján, szaznarmincezer korona község keretében s kötelezte a hitközséget a bővitesi munkalatoknak legrövidebb idon delüi valo megkezdésere. Határozatában kiemelt az érseki hatóság, hogy az alapok csakis a régi templomot illeuk meg s így az új templom epitesere tol nem használhatok, másrészt pedig a régi templom sürgös kibovitesé elodazhatatlan. Az érseki hatóság szivesen támogatja a város mas részén emelendő új templom epitesenek kérdéses is, ha a hitközség a szuksegese fedezetrol gondoskodik.

Házasságok. Dr. *Kenedy* Laszlo miniszteri fogalmazó, dr. *Kenedy* Geza orsz. képviselő fia eljegyezte *Schneider* Gizellát, dr. *Sonneider* Karoly kulai tekintelyes ügyvéd es nagybirtokos leányat.

Dr. *Szonay* István szobránci kir. járásbírósgági jegyző, *Szonay* Mátyas kir. itelotudai bíró es neje szül. *Juray* Maria fia t. ho 10-an tartja eljegyzését Nagybutykapusztán *Kertész* Katyóval, *Kertész* István szaboicsmegyei földbirtokos es neje szül. *Varady* Katinka leányával.

Rejtő Izor, Gesztü György budapesti műszaki nagykereskedő cég nodavezetoje eljegyezte *Herrnhuter* Linkat Bácskertesrol.

Vavrek Andor obecsei polg. iskolai tanár eljegyezte *Berzenkovits* Paula ottani tanárnőt.

Jánosy Ferenc nőül vette *Dietrich* Tinit Titelen.

Czipó Lajos Zentáról feleségül vette *Vujkóvics Emmát* Baján.

Rónai Illés topolyai takarékp. tisztviselő eljegyezte **László Józst** Baján.

Jegyespárok figyelmébe ajánljuk *Hoffmann Mihály özvegye* 30 év óta fennálló butorgyárát Szabadkán.

A szentfűlöpi arcképleplezési ünnepe. Dr. Pertschy Ferenc ny. cs. k. főorvos arcképleplezési ünnepélyére vonatkozó és a múlt szamban közölt ünnepély nem április 23-án hanem közbejött akadályok miatt t. évi április hó 30-án lesz megtartva.

A palánkai szegénysorsu iskolásgyermekek felruházására alakult asztaltársaság t. évi április hó 17-én husvét hétfőjén a palánkai Casino összes termeiben tombolával egybekötött táncestélyt rendez.

Gondnokság alatt. Rózsa Gizella *bajai, Döme Péter zentai, Bajusz Mária né bacsorsódi, Palkovits Félix csantavéri, Barich Janos felső-szentiváni, Kánya Janos hercegszántói, Sarkózy Zsuzsanna kossuthfalvi, Breinig Antal bajai* lakost elmebetegség miatt gondnokság alá helyezték.

Halálozások. *Heintz Albert*, a Ferenc-szabadtorna r. t. műszaki üzemigazgatója, vármegyei bizottsági tag e hó 9-én Budapesten, ahol betegségére gyógyulást keresett, 61 éves korában meghalt. Rendkívül képzetű, taradhatatlan tevékenységű tisztviselő volt, aki hivatását példásan teljesítette. Működése megyénk közéletében, de különösen közgazdasági szempontból nagy nyomokat hagy hátra. Elhunyt mindenütt őszinte részvétet keltett.

Czár András Hercegszántó község népszerű és közismert r. kath. plebánosa 55 éves korában hirtelen elhunyt. A nagy heti gyóntatások végzése közben a templomban a reggeli mise elvégzése után gyóntató székéből a templom kövezetére hanyatolt s hirtelen megszűnt élni. Az ő idejében s boldogult Császka káocsai érsek idejében történt az a feltűnő eset egyházi szempontból, hogy a hercegszántói vakbuzgó r. kath. sokárok egy része a görög keleti szerb vallásra tért át. Azota kétféle hitfelekezeten élnek a hercegszántói sokárok, Czár András plebánost, akit közel és távol mindenki ismert és szeretett, nagy részvéttel és ünnepélyel kísérték a hercegszántói családi sírboltba örök nyugalom helyére!

Klebovits Sándor palánkai vezető járásbíró a napokban Gyulán meghalt. Elhunyt a legszelebb körben őszinte részvétet kelt. Temetésén a palánkai járásbíró és az ottani ügyvédi kar küldöttséggel képviseltette magát.

Dr. Fischer Samuné a napokban Jánoshalmán 25 éves korában meghalt. Nagy részvétet temették el.

Az ó- és ujverbázi iparoskör alapszabályait jóváhagyta a belügyminiszter.

Fizetésektelenségek. Bács megyében újabb fizetésektelenségi esetekről kaptunk értesítéseket. Még pedig ezeket:

Zombor. Jaszenek Károly vásáros vázsonkereskedő eddig mindig pontosan megfelelt kötelezettségeinek. Az utolsó hónapokban egyes hitelezői visszavonultak tőle, mert apatini hűve fizetésektelenség lett, ami őket óvatosságra intette. Ezt Jaszenek arra használta fel, hogy a maga részéről is fizetésektelenséget jelentsen, dacára annak, hogy hitelezőinek nagy része szívesen ment volna bele prolongációba. Eljárása azt a benyomást kelti, hogy e lépésre rossz tanácsadók bírták és a hitelezők különösen azt veszik rossz néven, hogy az egyezségi teendőket egy oly ügynőkre bízza, ki mint gyári képviselő, egyszerűen hitelező is. Jaszenek ingóságai le vannak foglalva, amiért is egyesek a csőd megnyitására irant tettek lépéseket. Össztartozása 22.000 korona.

Szabadka. Herzl Vilmos rőfőskereskedő fizetésektelenség. Üzletét 12 év előtt alig néhány száz korona tőkével alapította és nagy szorgalma folytán az évek folyamán alatt megteleiő vagyont szerzett, de ekkor kézműsáruval is kezdett dolgozni, ami vesztét okozta, amennyiben 3 év óta állandóan perelték, több mint 6000 korona perköltséget fizetett, ennek tetejében lisztiköteseknei és egyéb vállalatnál veszteség érte. Tartozik aruért cca 40.000 K-val, penzért, melynek nagyobb része jelszólagos biztosítva van, cca 30.000 K-val és ezzel szemben raktára alig 20.000 K értékű. 40% egyezséget ajánl jó kezesseg mellett.

Bácsalmás. Adler Fanni kiskereskedő-cég fizetésektelenséget jelentett.

A zentai munkásházak átvétele. Kétségbevonhatatlanul legszerencsésebb, egyben legszociálisabb alkotása Zenta városának — írja ottani levelezőnk — az a nyugati részén felépült szabályos vonalú, egészséges talajú házcsoport, helyesebben egy egész falu, mely »munkás-

házak» neve alatt ismeretes. Az egész országnak nemcsak időrendben, de minden tekintetben legelső munkásjelű alkotása ez; mely a külföldi érdeklődők osztatlan elismerését is kivívta már. — A zombori kir. államépítészeti hivatal részéről most vette át a rég készen álló és használatba vett épületeket *Strohmeier György* főmérnök, *Berzenczey Domokos* városi mérnök, a munkásházak kiváló tudású tulajdonképeni megalkotója és megépítője közbenjöttével.

A gádori halálos legényháborúhoz még a következőket közli levelezőnk: Ripp György gabonakereskedő Gádon nagy népszerűségnek és közkedveltségnek örvend. Mint értelmes földmives gabonakereskedéssel, sertés eladásokkal igen szerencsésen manipulált s bármilyen fogott, minden szerencsésen sikerült neki. Annal szerencsétlenebb volt családjában, gyermekeit illetőleg. Evekkel ezelőtt a zombori főgymnasium 8-ik osztályába járó fiu egyike volt a legjobb tanulóknak, dedelgették is őt szülei és és rokonai. Ugyanazon évben Zomborban megtartott deakmajajson a fiu szenvedélyesen táncolt, erősen kiizzadt és hideg vízzel oltotta szomját. Csakhamar tüdőgyuladásban meghalt a nagy reményekre jogosító fiatal ember. Ekkor határozta el magát Ripp György, hogy második fiát, Martont, mivel az idősebbik deak volt s az uralmát igen elkényeztette s ezért kapott halálos betegséget, nem neveli urnak, hanem iparosnak. Így lett Márton Zomborban műasztalos tanonc és később ügyes segéd. Es most a legény háboruban halantékan találta egy keménytárggyal dobott ütés s őt társai a tulnyomó 7-es ellenség táborral nem tudtak diadalmasan megütközni s az ötös csapat vezere holtan terült el a verekedés helyén. A zombori kir. törvényszék vizsgálóbírája most kutatja a halálos verekedés részleteit. Így borult mély gyászba a gádori Ripp család, így lett gyermektelenné egy véletlen által egy boldog polgári család. Általános a részvét irántuk.

Nagy tűz Hercegszántón. Az 1911-ik év április hó 7-én éjfél tájban hirtelen kigyulladt az udvar felőli sarkan — mint levelezőnk írja — *Tomasev Adam* hercegszántói gazda nádfedeles háza. Bűnös kezek tehették ezt a mostani nedves időjárásban. Az alvókat a szomszédok ébresztették fel mély almaikból, hogy menekülhessenek. Csakhamar talpon volt az egész község lakossága, a vész színhelyére sietett, hogy a tűz mielőbb lokalizálva legyen. A kár részben térül csak meg biztosítás útján.

Főlizgatott néptömeg. Szilbácsi levelezőnk írja: Múlt hó 19-én délelőtt az itteni csendőrség telefonértesítést kapott, hogy *Bulkeszi* községben baj van. Balogh József derek csendőrmesterünk nyomában kocsiira ült, mozgósította összes embereit és Bukszire indult. A község lakosságának egy részét főlizgatva találta. A közsegnazanál megjelent 150—200 főnyi tömeg, acéiból, hogy a jegyzőt inzultaják, aki erre okot nem adott. *Leinhardt Károly* és *Bernhardt Frigyes* a jegzői irodába mentek s felelősségre voltak a jegyzőt, hogy mért nem csinálta az ő adasvevési szerződésüket pontosan. Mire a jegző őket egyszerűen kiutasította, azzal, hogyha szerelmesnek találnak valamit, tegyenek jelentést főidőtes hatóságánál. Ezzel egyidejűleg a szilbácsi csendőrség parancsnokságát értesítette. A tömeg ezt észre vette, s oszlásra készült. A csendőrségnek tudomására jutott, hogy az ottani békes nép között csakis *Alexy Beia* volt ottani adminisztrátor okozta a zűrzavart. Minthogy egyes családok kis lánykaival üzött törvénybeütköző viselkedése miatt is jelentést tettek a csendőrségnek, ez az esetet áttette az újvidéki kir. ügyészséghez.

Vilámcsapás. Óbecséről jelentik, hogy ott és a környéken a napokban erősen villámolt és olyan hatalmas dörgés követte azt, mint nyár közepén. Több helyütt le is csapott a villám. Sőt szerencsétlenséget okozott. Ugyanis *Turjáról* a becei országos vásárra iparkodott *Vilthy Jován* rendőrrel, ennek taligáján *Bosnyakovits Pál* turjai tanító. A zivatár utolérte őket s mennél jobban iparkodtak, annál jobban beleérek a hatalmas tergetekbe. Egyszerre vakító villámfény sújtott le, a mely a lovat agyon sújtotta, az elesett lo magával rántotta a tayigát és a benne ülő két ember a lóra esett. Ott feküdtek eszméletlenül, míg arra jövök fel nem szedték a magukkal tenhetetlen és agyonra rémült két férfit, a kiket behozták Óbecsére és itt a vadaskürtben helyezték el és nyújtottak az első orvosi segínyt. A villámsújtottak közül *Bosnyakovits* tanító a halálát vesztette el, míg *Vilthy* rendőr a látóképességét. Így feküdtek egész napon át, mignem este fele küssé jobban lettek és remélhető, hogy elvesztett érzekeiket lassan visszanyerik.

Iskola építés Kerényen. *Kerény* község előjárósága 1911. március 10-án versenytárgyalást tartott egy iskolaépületet 79000 koronával

előírányzott építési munkálatainak biztosítására. Ajánlatot tettek: *Pfeifer Fülöp* (Zombor) 8, *Kuncz Károly* (Ujverbász) 12, *Walter* és *Reimann* (Hód-ság) 10% áremelkedéssel, *Merzl József* (Apatin) 25, *Viola József* (Apatin) 7.7, *Bászler Péter* (Apatin) 7.5% áremelkedéssel. Ez utóbbi ajánlatot 68.755.40 korona ajánlati összeg mellett az alispáni hivatalhoz terjesztették fel jóváhagyás végett. A terveket *Herczeg Sándor* zombori mérnök készítette.

A kulai helypénzszedési jog bérbeadása. Kula község előjárósága március 23-án versenytárgyalást tartott az évenként tartani szokott négy esetleg pótvásárok helypénzszedési jogának 1911. évi április 23-ától 1913. évi december 31-ig terjedő 3 évi időtartamra leendő bérbeadására. Ajánlatot tettek: *Máder Dániel* (Ujverbász) 2840 koronával, *Schmidt Ferenc* (Kula) 23550 koronával, *Hahn József* (Kula) 2860 koronával, *Puhálak Mátyás* (Kula) 2230 koronával, *Piechl Mátyás* (Kula) 2570 koronával, *Piechl N.* (Kula) 2935 koronával, *Schadt Dániel* (Ujverbász) 3000 kor., *Vajandt János* (Kula) 2980 kor. *Schadt Dániel* ajánlatát jóváhagyólag attették a főszolg. hivatalhoz.

Utépítés Turján. A zombori m. kir. államépítészeti hivatal április 4-én versenytárgyalást tartott a turjai vasúti állomáshoz vezető th. közútnak kiépítésénél szükséges munkálatok biztosítására. Ajánlatot tettek: *Guttman* és *Frank* (Ujvidék) 29295.96, *Roheim Károly* és fiai (Zombor) 31.767.43 koronával. *Guttman* és *Frank* ajánlatát jóváhagyás végett az alispáni hivatalhoz terjesztették fel.

Uj vasúti terv. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter folyó évi március hó 24-én 14549/III. szám alatt kelt rendeletével *Militics* község közönségének a m. királyi államvasutak *Ujgombos* állomásától *Militics* községig vezető szabványos nyomtávú gőzüzemű helyi érdekű vasútvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Munkásházak Szabadkán. Szabadka sz. kir. város mérnöki hivatala 1911. március 25-én versenytárgyalást tartott 35 munkásház építési munkálatainak biztosítására. Ajánlatot tettek az összes munkákra: *Sztania Péter* (Szabadka) 62.379.40 koronával, *Sulik Felix* (Szabadka) 61.139 koronával, *Hungária gőztéglagyár* (Zombolya) csak az egyes munkákra 529.90 koronával.

KÖZGAZDASÁG.

— **Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság** múlt hó 18-án tartotta évi rendes közgyűlését *Csekonics Endre* gróf elnöklété alatt. Az igazgatóság jelentése szerint az évi nyereség 5.052.909 korona. Ebből az összegből az alapszabályok értelmében az életbiztosítottak nyereségrészeül 589.174 korona 28 fillér, külön tartalék alapra 505.290 korona 42 fillér, valamint egyéb alapszabályszerű levonásokat eszközölnek. A temaradó 3.425.620 korona 5 fillér tiszta nyereségből az igazgatóság javaslatára részvényenkint 700 korona osztalék összesen 2.100.000 korona kerül kifizetésre. A közgyűlés az előterjesztett számadásokat és mérleget általános megalégedésel egyhangulag elfogadta és a főmentvényt minden irányban megadta. A társaság félszázados évfordulója emlékére alkotott 500.000 kor. köz- és jótékonycélú alpból krassoszörényemgyei árvizkárosultak meg a múlt év folyamán 10.000 korona összegű segélyben részesültek az alpnak ez évben kiosztandó 20.000 korona kamathozamát pedig felerészben az Országos Gyermekszanatórium s felerészben a »Szeretet« gyengeelműjeiket és siketnémaikat gyámolító egyesület kapta. Ezenkívül a közgyűlés, mint évenkénti rendesen, számos érdemes köz- és jótékonycélra is 25.000 korona adományösszeget szavazott meg a Társaság évi nyereségéből.

A Tiszakálmánfalvi pótvásár. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Tiszakálmánfalván április 3. és 4-ről elmaradt országos kirakodó és állatvásár folyó hó 24-én tartathassék meg.

Gazdasági előadások Zentán. A zentai Keresztény Szociális Egyesület a mai gazdasági viszonyok javítása, intenzívebb gazdasági termelés előmozdítása érdekében elhatározta, hogy tagjai és az érdeklődő közönség részére gazdasági előadásokat rendez. E célra több előkelő gazdasági szakirót sikerült már megnyerniök. Ezek egyike *Meskó Pál*, az Orsz. Magy. Gazdaszövetség titkára múlt szombaton tartotta meg magas színvonalu, de mindenki által könnyen felfogható modorban tartott előadását. A hallgatóság a város széktérmet zsúfolásig megtöltötte. Utána pedig leikesen éllette úgy az előadót, mint *Vermes Gyula* kaplánt, az egyesület vezetőjét.

Szőlőtermelőink b. figyelmébe. A múlt évben szőlősgazdáink nagy része tetemes kárt szenvedett a peronospora által, mert elmulasztotta szőlőjét idejében és megfelelő anyaggal bepermetezni. Míg azok, akik már májusban láttak hozzá a permetezéshez, de különösen, akik ezt a munkát felváltva rézkénporozással kapcsolták össze, semmi, vagy csak igen csekély kárt szenvedtek. Azért senki el ne mulassza az idén szükséges bordóiport és rézkénport, mely szernek vezérképviselője a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete (Budapesten), de amely a legtöbb vidéki fűszerkereskedőnél is kapható, beszerezni és ezzel szőlője termését biztosítani.

Két új vásár Szeghegyen. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Szeghegyen minden június 17-ikét és szeptember 27-ikét megelőző hétfőn kirakodó- és állatvásár tartassék.

A szőlők állása Bács megyében. Bácsalmás. A nyitási munka folyamatban van. A legnagyobb részben már meg is történt. Most már kétségtelenül megállapítható, hogy a vesszők roszszul telettek ki, a szemek többé-kevésbé romlottak, amely bajnak a múltévi erős peronosporajárvány és a februári rendkívül nagy hideg az okozói. A keményebb fajok, u. m. Olasz Rizling és Chasselas-fajok vesszői és rügyei elég jók. Kővidinka váltakozva jó és rossz, ellenben Kadjarka, Mézes fehér és Mustos fehér (mogyoródi) végig rossz; csak a homokban takarva volt alsó szemek fele részben mutatkoznak jóknak. A múltévi rendkívüli peronosporajárvány és a molypiljék támadásai által keletkezett nagy kár a szőlőbirtokosság között a közös védekezés szükségességének eszméjét keltette fel, aminek sikeres eszközölhetése céljából hegyközség van alakulban, melyhez a szükséges előmunkálatok folyamatban vannak. A munkásvizonyok sem keltenek valami nagy reményt a bekövetkező munka idejére, mert a népszámlálás adatai szerint 450 munkás van távol községünkben, többnyire Németországban és a kivándorlás — bár szörványosan — folyton tart. Férfinapszám most 2 kor. A múltévi bortermekek még mintegy 25%-a eladásra vár; árak literenként 50—60 fillér. (B.)

Jánoshalma, március 10-től az idő megenyhült és így tavaszias jelleget öltött. Akkor a szőlőkben a kikapálást és metszést (fattyazást) megkezdtük, de csak azok, kik a korai munkálásnak hívei vagyunk. Tíz-tizenkét napja egész meleg idők járnak, úgy hogy a gyümölcsfák, főleg a kajszi- és őszibarack, ugyszintén a cseresznyefák teljes virágzásban vannak. A többi fajok is fakadnak. (A virágzás után itélve, itt kecsesítő gyümölcsstermes lehet.) Sőt enyhe helyeken a korai fajsziölőkén is találtam kifakadt bimbókat. Félő ha ily korán kibujnak a gyenge hajtások, kilehetnek téve reggeli fagyoknak és ezek kártékonyan megrongálnak. Ez évben a napszámokat magasabban fizetjük, mint tavaly ilyenkor vagy az előbbi években, mert míg más években a tavaszi munkáknál a férfinapszám 160—180 kor. volt, most 2—220 K.-nál kezdődött, a női napszám 1—220 K. Van kilátás, hogy június-júliusban, amikor a mezőkön is szorgos munkaidő van, nem fogunk a szőlőmunkákra férfimunkást kapni és azt hiszem, leányokkal kell küzdenünk, míg valamenyire betanulnak.

A vetések állásáról ujjában a következő tudósítások számolnak be: *Csantavér:* Mióta az idő megre fordult, a buza legalább 10 cm.-rel megnőtt. Ma szépen áll kivéve ott, ahol az egerkárt csináltak. Sőt ez is úgy látszik kihajt, mert a töve megmaradt. Április 5-ike óta esik a hó és az idő hidegre fordult. A további rohamos fejlődést esetleg hátraveti. Rozsvetés nálunk ugyan nagyon kevés van, de az, ami van, pompásan áll. A zab, árpa szépen kikelt, erre a nedves időjárás jó, mert ami felül maradt szem, utána kél. A tengeri ültetés folyamatban van.

Ujvidék: A meleg időjárást, hideg havas esős időjárás váltotta fel, amely ha hosszabb ideig nem fog tartani, a vetésekre, amelyek továbbra is szépen fejlődtek, nem lesz kártékony hatása. A rossz időjárás, a mezei munkálatokat hátráltatja és az utak is megromlottak, miáltal a kínálat gabonanéműekben szünetel.

Szerkesztői üzenetek.

»Tél volt.« Hasonlókkal jó időre el vagyunk látva. Egyéb dolgait állandóan kérjük.

F. M., Budapest, Sósfürdő. A kedvező változásokhoz üdvözlünk. A lap dolgában intézkedtünk.

Levelezőinket kérjük, hogy a ceruzával való írást lehetőleg mellőzzék, mert szedés közben az írás elzsirosodik s e miatt gyakran hasznavehetetlenné válik.

M. I., Bndapest, Zsigmond-u. 68. Hála Istennek, még élnek erőben és egészségben. Köszönik szives érdeklődését.

H. J., Szabadka. V. I. orsz. képviselő Várház-körut 11. sz. a. lakik.

Olvasóegylet, Jánoshalma. Alaposan téved. *Latinovits* Pál 1856-ban született; tehát csak 55 éves.

rgt, Zombor. Mindegy. A sima, díszmentes kosztüm szabás- és varrásdjia ugyanannyiba kerül, mint a díszes ellátott. Csak az anyag költsége változik. Kalapoknál a tavalyi színek közül a piros lépett előtérbe. Gomba, méhkas, Napoleon. Keskeny karima vagy anélküli. De azért a széles peremés se tűnt el.

J. B., Baja. Május 10—15-ike közt.

W. B., Zenta. Még nem intézkedtek.

K. A., Temerin. Alapos okból töröltük a jelzett részt.

Zs. B., Óbecse. Nem tudták idejekorán elvégezni. R. S., Ujvidék. Azonnal intézkedünk.

Vessző, Bácsföldvár. Két mondatot törölnünk kellett.

Casino, Palánka. Báró *Gromon* Dezső jobbról a 3-ik szakasz első padjának a szélén, Székely igazságügy-miniszter mögött ül. — A miniszterek jobbról balra a következő sorrendben ülnek: Gróf Khuen-Hédervary, Hieronymi Károly, Lukács László, Székely Ferenc, Hazai Samu, gróf Serényi, gróf Zichy János. Három miniszteri szék üres, mert a belügyi, királyi személye körüli és a horvát miniszteri tárca ezidőszent nincs betöltve.

»Irgalmazzunk.« Nem használhatjuk.

»Melyik az irányadó?« Nagyon gyöngye. Nem vehetjük hasznát.

L. T., Topolya. Még nem történt meg.

W. Gy—gy. Köszönjük. A jövőben is azon leszünk.

F. N., Wekerlefalva. December 31-ig történt.

M. N. T., Gilád. Ismét mindkét oldalon van írva. Így nehézséget okoz.

Zsabyia község előljáróságától.

1483/1911. szám.

Pályázati hirdetmény.

Zsabyia községben üresedésben levő egy gyalogrendőri állásra

pályázat hirdettetik.

Javadalmazás: havi utólagos részletekben esedékes 600 korona fizetés, ruházat és felszerelés.

Szabályszerűen felszerelt kérvények folyó évi **április hó 25-ig** bezárólag ezen előljáróságnál nyújtandók be.

Zsabyia 1911. évi április hó 11.

Nikollts Endre

Jurisin György

jegyző.

2—1

biró.

594/1911. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Káty községében a belvizek bevezetése iránt engedélyezett

csatorna építési munkálatainak

biztosítása céljából ezennel nyilvános árlejtést hirdetünk.

Az árlejtési határnap Káty községébe nagytermében 1911. évi **április hó 18-ik** napjának d. e. 9 órája tüzetik ki.

Az ezen munkálatok műszaki iratai tervezett, költségelőirányzat és feltételek a község jegyző irodájában a hivatalos órák alatt betekinthezők.

Káty 1911. március 24.

Kremmer Lajos

Marity Ráda

aljegyző.

3—3

közs. biró.

Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb szőlészeti szaklapja

Borászati Lapok

mely már 43-ik évfolyamban hetenkint jelenik meg igen bő és változatos tartalommal.

Ezen szaklap, mely nemcsak a magyar szőlészeti és borászati viszonyokat ismerteti, hanem legélénkebb figyelemmel kíséri a **külföldi tapasztalatokat** is, minden kétséget kizárólag a **legsokoldalubb és legtartalmasabb szőlészeti ujság**, mely minden más külföldi vagy hazaiszaklapok olvasását fölöslegessé teszi.

A „Borászati Lapok“

Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének hivatalos közlönye.

A Borászati Lapoknak a közgazdaság és a gyakorlati szőlőművelésnek és borászatnak szentelt rovatai igen kimerítő, de különös súlyt helyez a tudósításokra is.

Minden előfizető évenként két nagy színes műmellékletet kap, valamely magyar szőlőfaj hű képét. Kéthetenként ingyenes mellékletként veszik az előfizetők a »Gazdasági Tanácsadó« című lapot, mely nemcsak a mezőgazdaság, de főleg az állattenyésztés, baromfi-, méh-, tenyésztés, kertészet, gyümölcsészet, háztartás stb. köréből veszi közleményeit.

Laptulajdonos:

Szerk. és kiadásért felelős:

Dr. Baross Károly örökös.

Dr. Drucker János.

A lap előfizetési ára:

1 évre 12 K. 1/2 évre 6 K. 1/4 évre 3 K.

Mutatószámot 3 héten át készséggel küld a **Borászati Lapok kiadóhivatala** (Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.)

1795./kg. 1911.

Pályázati hirdetmény.

Bácsujfalu községben lemondás folytán megüresedett községi

irnoki állásra

mellyel havi előleges részletekben felvehető évi 900 korona fizetés jár — folyó évi **április hó 15-ig** terjedő határidővel pályázatot hirdetek. Valamely szláv nyelv ismerete megkívánatik.

Hódtság, 1911. március 31-én.

Leinveber,

tb. szolgabíró.

2—2

70. szám/kg. 1911.

Artézi kútfurási hirdetmény.

Regőcze (Bácsbodrog vármegye) képviselőtestülete

egy artézi kut

létesítését határozta el.

Felhivatnak mindazok, kik ezen munkálat végrehajtását vállalatba venni óhajtják, hogy ide vonatkozó írásbeli ajánlatukat a terv és költségvetés kapcsán folyó évi **május hó 1-ig** alulírott előljárósághoz küldjék be.

A képviselőtestület a beérkezett ajánlatok közül az ajánlatra való tekintet nélkül szabadon választhat s ajánlattevőkkel szemben semmiféle kötelezettséget nem vállal.

A kútfurási munkálatok a munka átadási napjától fogva teljes befejezésig megszakítás nélkül folytatandók s a kut teljesen felszerelve lesz átadandó.

Regőcze, 1911. évi március hó 30-án.

Hiel József

Höger János

jegyző.

2—2

biró

Első magyar általános biztosító társaság, Budapesten.

I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

KIADÁSOK.

Ötvenharmadik évi zárszáma 1910. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

Main financial statement table for the first business (I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet) showing expenses and income in korona and fill.

VAGYON.

Mérlegszáma 1910. december 31-én.

Balance sheet table for the first business as of December 31, 1910, detailing assets and liabilities.

II. Életbiztosítási üzlet.

Negyvennyolcadik évi zárszáma 1910. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK.

BEVÉTELEK.

Main financial statement table for the second business (II. Életbiztosítási üzlet) showing expenses and income.

VAGYON.

Mérlegszáma 1910. december 31-én.

Balance sheet table for the second business as of December 31, 1910, detailing assets and liabilities.

Administrative and legal notes at the bottom of the page, including company names and addresses.

Allást keres.

Jó családból való, 16 éves, 4 polgári osztályt végzett, jól kifejtett, izmos testalkatú ifju, szerény feltételek mellett **gazdasági gyakornoknak** avagy **munkásfelügyelőnek** ajánlkozik. — Cim a „**Bácsmegye**“ kiadóhivatalában (Budapest, Teréz-körut 2.) 2—2

Kishegyes község előljáróságától.

580. sz./1911.

Pályázati hirdetmény.

Kishegyes községben üresedésbe jött **gyalogrendőri állásra**

javadalom havi utólagos részletekben fizetendő évi 600 korona és természetbeni ruházat.

Szabályszerűen felszerelt kérvények bezárólag 1911. **április 15-ig** alulírott előljáróhoz nyujtandók be.

Kishegyesen, 1911. március 24.

Limbek Pál
jegyző.

2—2

Csernik Benő
bíró.

1149. sz./kig. 1911.

Pályázati hirdetmény.

Dunagárdony községben lemondás folytán üresedésbe jött községi

segédjegyzői állásra

pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi **április hó 20-ig** annál is inkább nyujtsák be mert a később érkezők figyelembevételét nem fognak. Megjegyzem, hogy pályázni csakis jegyzői oklevéllel bírónak lehet.

Az állással egybekötött évi javadalmasítás a községtől 800 kor. fizetés, ugyan csak a községtől fogyasztási adókezelésér 120 kor. végül évi 200 kor. állami kiégésítés.

Titel, 1911. március 26-án.

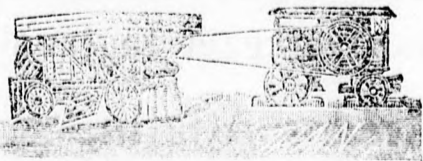
Payerle Nándor

2—2

tb. főszolgabíró.

HA ÖN

egy gazdaságos
üzembiztos
kiváló munkateljesítményű

motoros cséplőkészletet előnyös árban,
kedvező fizetési módokkal teljes szavatossággal,
beszerezni óhajt, úgy forduljon megkereséssel

SZÜCS ÖDÖN

Budapest, VI., Nagymező-utca 66.

szám alatti mezőgazdasági és ipari gépkereskedelmi vállalatokhoz
mely cég felszólítására árjegyzéket és költségvetést díjmentesen küld meg.

A kész szőlővédelmi porok közt legrégebbek és ma is legáltalánosabban el vannak terjedve

a Dr. Aschenbrandt porok.

És pedig a

BORDÓI POR a levelek és vesszők peronosporája és a **RÉZKÉNPPOR** a fűrtperonospora és lisztharmat ellen.

Ezen utóbbi szer segítségével a mult évben sikerült sok ezer hold szőlő termését teljesen megmenteni.

A bordói por ára kg-ként 50 kg-os zsákokban 62 fillér, kisebb zsákokban 66 fillér.

A rézkénppor ára kg-ként 50 kg-os zsákokban 44 fillér, kisebb zsákokban 48 fillér.

Vezérképpviselet a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

A porok azonkívül kaphatók: Kacsina Sándornál BÁCSFÖLDVÁRON. — Ifj. Varró Péternél TOPOLYÁN. — Rukavina Nándornál, Farkas J.-nál, Neményi és Társánál és Vetró Jánosnál SZABADKÁN. 13—1

1908./1911. kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Csurog község jegyzői irodájában az **adóügyekben jártas egyén**

3 korona napidíj mellett határozatlan időre mint kisegítő azonnal alkalmazást talál. Szép irással bírók előnyben részesülnek. Ajánlatok a községi jegyzőhöz küldendők.

Csurog, 1911. április 4.

Kékity József

jegyző.

Nemzeti szálloda Bácsalmás

Bérlő: **Pálffy Gyula.**

A felsőbácska legjobban látogatott szállodája. — Olcsó árak. — Gondos kiszolgálás. — Étterem és kávéház.

Billiárdasztalok,

golyók és dákok. Árverésen vettem több új modern Mahagoni, Caramból billiárdasztal és használt de jó állapotban levő lukas Kégli asztalokat, melyek olcsón **eladóok.**

Schmidt János, Bácsfeketehegy.

Kifolyó ártézi és mély kutak

fúrást, acetilin gőzvilágítást és fürdőszoba berendezéseket, lokomobilok magánjáróvá való átalakítását jutányosan és szavatosság mellett elvállal 10—6

Vadócz Károly
géplakatos Topolyán.

Ugyanott magánjárók és cséplőkészletek minden nagyságban kaphatók.

Telefon-szám 25.

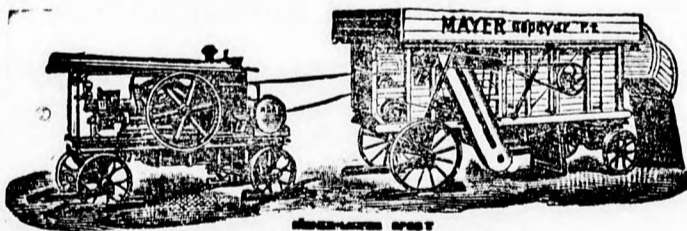
BENZINMOTOR • BENZINMOTOR • BENZIN

CSÉPLŐGARNITURÁK

Mielőtt cséplőgarnitúrát vesz, saját érdekében kérjen árjegyzéket a

Mayer Gépgyár Részvénytársaság-tól,

Szombathely vagy Budapest, VI. Váci-körut 61.

60 év óta gyártunk
cséplőgarnitúrákat.

Sok ezer köszönőlevél
az ország minden
részéből.

26—15

BENZINMOTOR • BENZINMOTOR • BENZIN

König János és Társai

mechanikai asztalos műhelye és butorgyára

Telefon 2. **Temerin** (Bácsmegye) Telefon 2.

Készít és állandó raktáron tart a legújabb divat szerinti tömörfa és furniros **hálószoba** berendezéseket olcsó áron, valamint elvállal és pontosan elkészít a legmodernebb **épület-munkákat.**

Minden **háztartásban** szükséges és kitünően bevált **mosó-**

o o o **gépek** darabja 18 korona. o o o 10—8

HIVATALOS

bélyegzőket pecsénymókat, keletbélyegzőt, számológépeket és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabban készít az

Első magyar ruggyanta-bélyegzőgyár és intézet:

GEDULDIGER HUGÓ
vésnök

BUDAPEST,
VI. ker., Váci-körút 17. sz.

A Bácsmegeyi Gazdaszövetség szállítja.
Árjegyzék kívánatra ingyen.

HUNGARIA-FÜRDŐ ZOMBOR.

GÖZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután fél 2 órától 6-ig.

Kitünő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap vasárnap délután kivételével használhatják.
A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

Leány-internátus Zentán.

ENDREINÉ-féle leányinternátus (nevelőintézet) Zentán nyilvános jogu polgári iskola.

Magyar, német, francianyelv
= kötelező tantárgyak. =

Továbbképző. Könyvelés-, gép- és gyorsírási tanfolyam. **Szakoktatás.**

Zene, festés, ipartanfolyam.

Családias, gondos nevelés. Kifogás-
= talan éllátás. Korlátolt létszám. =

Internátusi évi díj 600 K.

Elemi iskolásoknak 500 K.

Részletes értesítő (prospektus) kívánatra.

FINOMMÁ TESZIK A NŐT

KAPHATÓK MINDENÜTT
Gyártja: **Vöröskereszt-gyógyszertár UJPESTEN.**

Hoffman Mihály Özvegye

lakásberendezési vállalata
SZABADKÁN.

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

TELEFON 400.

ALAPITTATOTT 1876

MÁRTON ISTVÁN

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep

SZEGED

Boldogasszony-sugárút 58. szám.

Legujabb szerkezetű fordítható **tekeasztalok** jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett. **Régi tekeasztalok** becsérlése méltányos áron. Teljes kávéházi berendezések, tekeasztalok átvonása és javítása. Raktáron tart **dákókat** és mindenféle kávéházi felszerelések.

Rajzok és költségvetések ingyen

TRAPPISTA

legjobb minőségű csemege sajt és

Ementáli sajt,

szép és jóízű, Gádor községben készült

4½ klgr. 10 korona

= franco küldéssel =

Márián Györgynél Gádor (Bácsmegeyi).

Itt kapható még

tiszta tojasos tarhonya

kilónként 1.50 fillérrel.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek a

„Bácsmegeye“

kiadóhivatalában

Budapest, Teréz-körút 2. sz.

Modern butorok!

Hálószobák és ebédlők

a legizlésesebb kivitelben kaphatók méltányos
:: árak mellett, esetleg részletfizetésre is az ::

Apatini Asztalosok Termelő Szövetkezete,
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagjánál.

Állandó butorkiállítás Apatin,
= polgári iskola épületében. =

Gyári helyiség: **Zombori-ut,** a villamtelep mellett.

13-8